

В. Д. Путятін

Бесєдін Сергій Фотійович

БЕСЄДІН Сергій Фотійович (25. 09(08. 10). 1901, с. Руська Лозова, нині Дергачів. р-ну Харків. обл. – 22. 07. 1996, Харків) – живописець, графік, педагог. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1970). Член Об'єдн. сучас. митців України (1929–31), СХУ (1938). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. худож. інститут (1929; викл. *М. Шаронов*, [О. Кокель](#), *С. Прохоров*), де відтоді й працював: викл., 1944–48 – ректор, 1948–60 – завідувач кафедри малюнка, 1960–91 – проф., завідувач кафедри живопису. 1935 Б. був переведений на роботу в персон. творчу майстерню М. Самокиша, де працював до 1941. Від 1927 брав участь у худож. виставках всесоюз., респ. та обл. об'єднань. Персон. виставки у Харкові (1972; 1996; 2001, ретроспективна). На міжнар. виставці літографії у Відні одержав 2-у премію за портрет М. Островського (1962). Твори зберігаються в ХМ і галереях, істор. музеях Києва, Харкова, Одеси, Канева, Дніпропетровська, Полтави, Львова, Алушти, Алмати, в НХМ (Берлін). Художник реалістич. спрямування. Майстер істор. композицій оповідного характеру та числен. психол. портретів сучасників і видат. діячів культури. В живописі дотримувався тонал. системи та розвивав колористичні знахідки рос. майстрів поч. 20 ст. Автор низки статей, надрук. у ж. «Прапор»: «Художник правди (про Т. Шевченка)» (1964, № 3), «Незабутнє (про М. Самокиша)» (1976, № 10–12), «Сіяч прекрасного (про В. М. Чернова)» (1977, № 8) та ін.

Фотоілюстрації

Основні твори

живопис – «Ленініана» (1927– 75), «Жуковський біля ліжка пораненого О. С. Пушкіна» (1937);
портрети – художника М. Самокиша (1939), актора І. Мар'яненка, художника М. Ашихмана
(обидва – 1947), «Наташа» (1949), письменника Петра Панча (1952), «Колгоспниця» (1959), Т.
Шевченка (1960), композитора П. Гайдамаки (1976), «Автопортрет» (1979), проф. Ф.
Медведєва (1980), «Співці ратного подвигу. Греков і студійці в майстерні М. Самокиша»
(1972–75); графіка – кольор. літографії, присвячені Т. Шевченку (1939–61), серія
«Панфіловці» (1943), портрет двічі Героя Рад. Союзу С. Ковпака (1944), «О. Пушкін на
Україні» (1950), «Портрет художника В. Ф. Мироненка», «Т. Шевченко серед діячів культури»
(обидва – 1951), «П. І. Чайковський у М. І. Лисенка» (1954), серія «Велика дружба» (1954),
«Глінка на Україні» (1957).

Рекомендована література

1. Мацапура М. І. Сергій Фотійович Бесєдін. К., 1965;
2. Чернова М. Майстер тематичної картини // ОМ. 1974. № 4;
3. Костянтинов В. Ф. Портретні начерки художника-педагога Бесєдіна С. Ф. // Вісн.
Харків. худож.-пром. інституту. Х., 2001. Вип. 4;
4. Будник О. П. Стара майстерня. Буклет виставки учнів С. Ф. Бесєдіна. Х., 2001.

Бібліографічний опис:

Бесєдін Сергій Фотійович / В. Д. Путятін // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-39536>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).